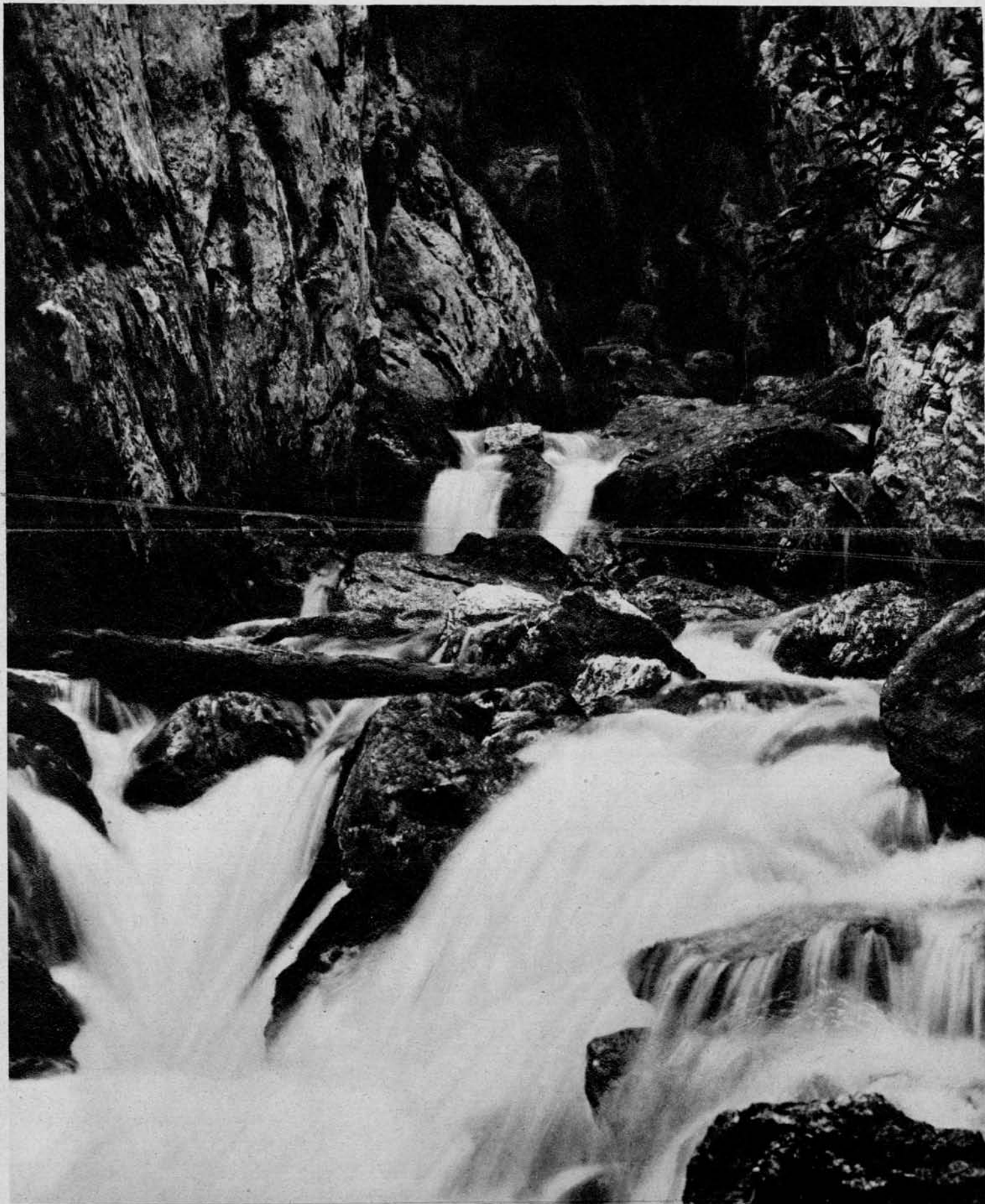

Ilustrirani **Slovenec**

Leto II. Tedenska priloga „Slovenca“ z dne 19. decembra 1926, šte. 289. Štev. 51.

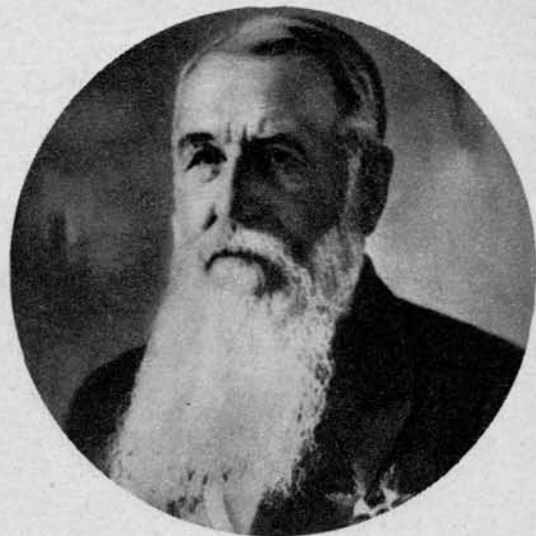
Zanimivosti naše slovenske zemlje: Izvir Soče v Trenti.

Edina, vsaj nekoliko pravična naša državna meja proti Italiji bi morala biti Soča, čeprav bi še v tem slučaju ostalo Italiji več deset tisočev Slovencev.
(Fot. Fr. Pavlin, Jesenice.)

K polomu dr. Ninčičeve zunanje politike:

glavna mošeja v Tirani, glavnem mestu Albanije, ki je prišla sedaj v popolno odvisnost od Italije. S tem se je Italija zasidrila na vzhodni obali Adrije. Pred mošejo je videti grobišča starih albanskih plemičev.

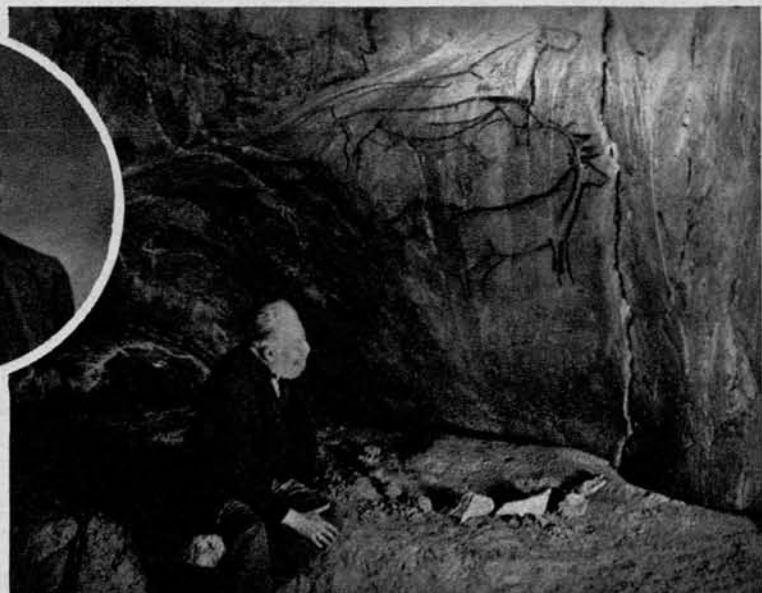
Nikola R. Pašić,

dožgoletni vodja srbskega naroda, ki je dne 10. t. m. umrl.

Iz Anglije, domovine demokratičnega parlamentarizma in avtonomizma.

Kričanje centralističnih strank (SDS, radikalov itd.), da bi avtonomija slabila moč države, je le plehko licemerstvo, kajti vsak otrok že danes ve, da so centralistične države najbolj nazadnjaške, najslabše in najbolj gnile na znotraj (n. pr. Italija, Rumunija, predvojna Rusija itd.), dočim so ravno one države, ki so zgrajene avtonomistično, najnaprednejše in hajsilnejše. To nam lepo dokazuje mogočna Anglija. Naši sliki nam kažeta pogled v notranjščino angl. parlamenta (na levi) in v notranjščino zbornice lordov (na desni).

Iz znanstvenega delovanja francoskega učenjaka grofa Bégouena (slika v elipsi), velikega prijatelja Slovencev.

Slika na levi: slovita prazgodovinska stenska slika iz dupline „Trois Frères“, v južni Franciji, ki jo je odkril grof Bégouen; sliko je nazval „Čarovnik“.
Slika na desni: grof Bégouen v votlini Niais, kjer se nahajajo najlepše prazgodovinske risbe. (Glej članek v današnjem „Slovcu“.)

Ivana Kobilca,
največja slovenska in sploh jugoslo-
vanska slikarica, ki je umrla dne 4. t. m.
v Ljubljani.

K popolnemu polomu Uzunović-Radić-Pučljeve vlade:
pogled na našo narodno skupščino, v kateri so gospodarili skoro poldrugo leto radikali
in radičevci, a vendar niso sprejeli niti enega, za ljudstvo pomembnega zakona, pač
pa naprtili ljudstvu ogromna bremena v obliki 13 milijardnega proračuna.

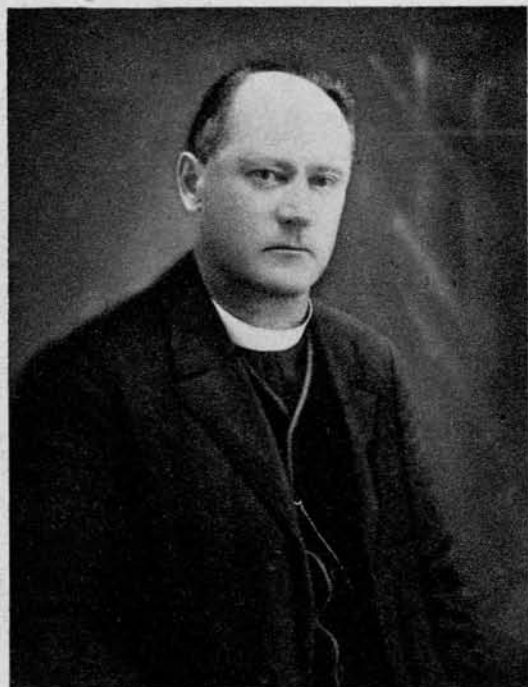

Magistrat v Sarajevu,
ki je ena najlepših stavb mavriškega sloga v naši državi.

Kačanik v Makedoniji,
glavno gnezdo kačakov. (Fot. dr. Trauner.)

Slike k „Slovenskemu biografskemu leksikonu“.

Dobrovc Jožef,
(*1873), duhovnik in narodni delavec.

Dolenc Metod,
(*1875), pravnik in pravni zgodovinar.

Einspieler Gregor,
(*1853), politik.

Naša zadrúžna organizacija.
(IV. del.)

Slovenske zadruge so organizirane na jugoslovanskem ozemlju v 4 zvezah (Zadrúžna zveza v Ljubljani, Zadrúžna zveza v Celju, Zadrúžna zveza v Gorici, Zadrúžna zveza v Trstu in Celoveu). Število pri posameznih zvezah koncem l. 1925. včlanjenih zadrug in njih porazdelitev po strokah je razvidna iz naslednje tabele: (tabela na zadnji strani *)

Poleg tega je nekaj melega uradniških nabavljalnih zadrug in agrarnih zajednic včlanjenih pri lastnih centralah. Vsega skupaj bi utegnili biti kakih 80 zadrug, ki niso včlanjene pri navedenih zvezah. Vseh slovenskih zadrug koncem l. 1925. je bilo potemtakem približno 125, od tega v Jugoslaviji okoli 910, na Primorskem 227, na Koroškem 43.

Najstarejša je Zadrúžna zveza v Celju ki je bila ustanovljena l. 1888. Konec so bile ustanovljene: l. 1899. Zadrúžna zveza v Ljubljani, l. 1904. Zadrúžna zveza v Gorici, l. 1917. Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani, l. 192. Zadrúžni zvezi v Trstu in Celoveu, l. 1925. Zveza gospodarskih zadrug v Ljubljani. Vse navedene zveze izvršujejo revizije pri svojih članicah in oskrbujejo obnem za nje denarno izravnavo, le Zveza gospodarskih zadrug v Ljubljani se bavi samo z izvrševanjem revizij. Slovenske zadrúžne zveze v Jugoslaviji so imele koncem l. 1925.:

(tabela na zadnji strani **)

Zadrúžna zveza v Ljubljani izdaja že od l. 1900. svoje glasilo „Narodni Gospodar“. Dalje izhajajo v slovenskem jeziku še sledeči časopisi za zadrúžništvo: „Zadruga“ (glasilo Zadrúžne zveze v Celju), „Gospodarski list“ (glasilo Zadrúžne zveze v Gorici), „Konzument“ (glasilo Zveze gospodarskih zadrug v Ljubljani), „Zadrugar“ (glasilo nabavljalne zadruge uslužbencev drž. železnice v Ljubljani).

LEGENDA

● kreditne	▲ ostale	}	zadruge včlanjene pri Zadr. zvezi v Ljubljani, ter zvezah v Gorici in v Celoveu.
○ kreditne	△ ostale	}	zadruge včlanjene pri Zvezi slov. zadrug in Zvezi gosp. zadrug v Ljubljani, ter pri zvezah v Celju in v Trstu.

Številke pod znakom (n.p.) pomenjajo število tovrstnih zadrug v dotičnem kraju (Manjše železnice so izpuščene)

ZADRUŽNI ZEMLJEVID SLOVENSKEGA OZEMLJA
Po stanju dne 31. decembra 1925
Sestavil A. Kralj

Iz organizacije jugoslovanskega ženstva.

Leposava Petković,
profesorica v Belgradu, od l. 1925.
predsednica Nar. žen. zveze.

Zlata Kovačević-Lopašić,
iz Zagreba, podpredsednica NZZ
od leta 1919. in ustanoviteljica
društva za varstvo nar. vezenin.

Franja Tavčar,
iz Ljubljane, dvorna dama, pod-
predsednica NZZ od l. 1919.

Mila Simić,
iz Belgrada, podpredsednica NZZ
od l. 1914., vneta delavka v „Ma-
terinskem udruženju“.

Minka Govekarjeva,
iz Ljubljane, članica uprave NZZ
od l. 1919. in znana slovenska
pisateljica, ki je uredila knjigo
„Slovenska žena“.

Lady Aberdeen et Temair,
žena bivšega irskega podkralja, dolgoletna predsednica „Mednarodne
ženske zveze“, ki je letos prisostvovala kongresu Nar. žen. zveze kraljevine S. H. S. meseca oktobra na Bledu.

Milena Atanacković,
ministerijalna tajnica, glavna taj-
nica NZZ in članica uprave „Med-
nar. alianse za žen. vol. pravico“.

Danica Bedeković,
članica uprave NZZ od l. 1919.,
glavna tajnica „Hrv. kat. žen.
zveze“.

Lojzka Štebijeja,
referentka za zaščito dece, odbor-
nica NZZ, preds. „Alijanse žen.
pokretov“ in slov. delegatka na
medn. žen. kongr. v Washingtonu.

Ivanka Lipold,
članica uprave NZZ od l. 1924.,
tajnica „Mariborskega ženskega
društva“.

Narodna ženska zveza kraljevine S.H.S.

Izmed raznih mednarodnih ženskih organizacij je najmočnejša po številu Mednarodna ženska zveza (I. C. W.), v kateri je včlanjenih 40 Narodnih ženskih zvez s 36 milijoni članic. V tej mednarodni ženski organizaciji je tudi naša „Narodna ženska zveza kraljevine SHS“.

V predvojni Srbiji so Srbkinje osnovale (l. 1906) „Srpski ženski Savez“ na inicijativo Jele Lazarević in s pomočjo Nemke Schirmacher-jeve, ki je nalašč zato prišla v Belgrad. Ta zveza je imela 32 društev-članov ter poleg drugih sekcij tudi feministično, ki je zahtevala, da predloži Savez l. 1912. narodnemu predstavnštvu memorandum, v katerem zahteva žensko volilno pravico.

Srbkinje izven Srbije so bile največ organizirane v „Dobrotvornih Zadrugah Srpkinja“, ki obstoje še danes in so se na inicijativo Zorke Janković (glej njeno brošuro „Problem Saveza“, Zemun 1926) združile l. 1910. v „Savez Srpkinja“ s sedežem v Zagrebu. Vodili so to zvezo moški.

Bosanske Srbkinje so osnovale l. 1912. „Srpski Bosanski ženski Savez“, ki je imel 20 članov-društev in je celo izdajal svoj mesečnik „Srpska žena“.

Hrvatice niso imele svoje zveze, Slovenke pa so bile včlanjene v „Avstrijski ženski zvezi“ (Oesterreichischer Frauenbund) in so se njenih kongresov udeleževale tudi zastopnice Splošnega ženskega društva v Ljubljani, ge. Govekar in Tavčar.

(Nadaljevanje na zadnji strani.)

Cirila Štebi-Pleško,
članica nadzorstva NZZ in slov.
delegatka na mednar. žen. kon-
gresu v Kristijaniji l. 1920.

K r i ž e m S l o v e n i j e .

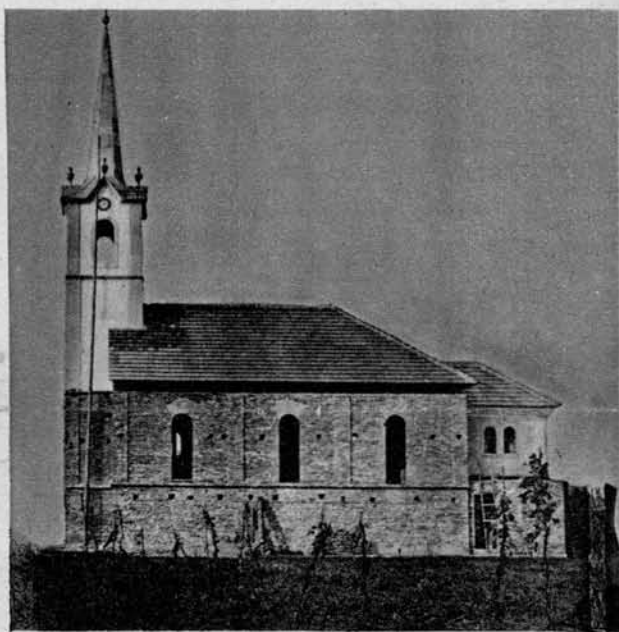
Novi društveni dom pri Sv. Barbari v Halozah,
postavljen na razvalinah cerkvice sv. Katarine iz 13. stol. Dom je
zgradil v spomin svojega 20 letnega župnikovanja g. J. Vogrin (X).

Vrta dekleta iz Latkove vasi,
ki jako navdušeno podpirajo tamošnje gasilno društvo.

Občinski odbor trga Ribnica na Dolenjskem
z županom g. Novakom v sredini. V odboru ima absolutno večino SLS.

Nova podružn. cerkev v Vel. Mraševem
(župnija Cerklje ob Krki), ki so jo postavili
vaščani s pomočjo sosedov. Dogotovljena bo
prihodnje leto.

Tržič na Gorenjskem, ki je bil dne 1. t. m. povzdignjen v mesto.

Mož postave — po višjem nalogu.

(Balada.)

Mož postave trdne živce ima;
preutrujen sredi ceste kima.
Preutrujen le zato se briga,
kar pač višji nalog mu namiga.
Če voznik za stavo z bičem poka,
mož postave nič ne stoka in ne joka.
Če premogar fruli, ostro piska,
mož postave si ušes ne stiska.
Če otroci s kolci pridrajo —
da le mir postave možu dajo.
Če kolesar prevali otroka —
kaj če revše malo se izjoka!

Motociklji iz pekla drdrajo,
da le številke zadaj imajo.
Če iz okna prileti železna plošča,
slabega namena ni — in to zadošča.
Če v izložbo šemast konj zavozí,
globo plača kmet — in Bog pomozi.
Iz gostilne trušči vnetega prepira...
mož postave mirno zid podpira.
A naenkrat pendrek — glej! — v višini!
Čuj šepet: „Abasso Mussolini!“
Žal, se znota brž je izkazala:
voda je v kanal — tako curljala.

* Tabela k članku na strani 425.

	Zadr. zveza v Ljubljani	Zadr. zveza v Gorici	Zadr. zveza v Celovcu	Zadr. zveza v Celju	Zveza slov. zadr. v Ljubljani	Zadr. zveza v Trstu	Zveza gospodar. zadr. v Ljubljani	Skupaj
Kreditne zadr.	284	68	34	98	4t	88	7	625
Živno in prodajna, konsumna	71	20	—	21	14	34	5	165
Mlekarske	25	37	1	4	9	8	—	84
Živinorej. in pašn.	7	—	5	19	5	—	—	56
Kmetijske strojne	23	—	—	—	4	—	—	27
Zadr. elektrarne	18	—	—	13	5	—	—	36
Vinarske	2	8	—	3	—	1	—	14
Stavbinske	10	11	—	6	5	1	8	41
Obrtne	21	6	—	11	17	—	10	65
Razne druge	15	11	3	8	7	4	4	52
Osrednje	1	—	—	—	2	—	1	4
Skupaj . . .	497	161	43	183	114	136	35	1169

** Tabela k članku na strani 425.

	Deležev	Rezerv. zakladov
Zadružna zveza v Ljubljani:	1,183.913	137.213
Zadružna zveza Celju:	163.857	380.601
Zveza slov. zadrug v Ljubljani:	96.450	378.881
	Vlog	Kreditov
Zadružna zveza v Ljubljani:	95,333.850	40,862.671
Zadružna zveza v Celju:	20,810.206	9,125.782
Zveza slov. zadr. v Ljubljani:	8,857.517	4,297.909

(Konec k članku na strani 426.)

Po prevratu je dala tedanja srbska ženska zveza inicijativo za organizacijo skupne zveze in je za to uporabila najugodnejše prilike, t. j. miting ki se je vršil za osvobojenje Koroške in Primorske marca meseca 1. 1919. v Belgradu. Že septembra istega leta je Narodna ženska zveza kraljevine SHS priredila svoj prvi kongres v Belgradu. Nato so se vršili kongresi zveze: 1. 1920. v Zagrebu; 1. 1921. v Novem Sadu; 1. 1922. v Ljubljani; 1. 1924. v Sarajevu; 1. 1925. v Skoplju in letos oktobra na Bledu. Tega kongresa se je udeležila tudi Lady Aberdeen, predsednica Mednarodne ženske zveze. Letos je vstopila v Narodno žensko zvezo „Hrvatska žena“, „Udruga hrv. učiteljica“ in „Slovenska krščanska ženska zveza“ v Ljubljani.

Modna trgovina Ing. ŽARGI se je preselila v lastno hišo na Sv. Petra c. št. 11.

Žargijeva trgovina je znana po svoji solidni in točni postrežbi ter ima v zalogi vedno dobro blago vseh vrst: perilo, pletenine, nogavice, rokavice, samoveznice, vezanice itd. iz prvih čeških in domačih tovarn. Priporočamo jo zlasti sedaj za božične nakupe. V starih prostorih na Sv. Petra c. št. 3 ostane še nadalje podružnica.

Bakrotisk Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani.